

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2To/42/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112010632
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Králiková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1112010632.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľudmily Králikovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikuša a JUDr. Denisy Mészárosovej, v trestnej veci obžalovaného E. W. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2T 43/2012 zo dňa 19.10.2012, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16.05.2013 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. poriadku z r u š u j e s a napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku vec sa vracia okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2T 43/2012 zo dňa 19.10.2012 bol obžalovaný E. W. uznaný za vinného z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

pod zámienkou pôžičky finančných prostriedkov pre spoločnosť E. H. s.r.o. so sídlom v T., K. XX, vylákal od poškodeného T. P. finančnú hotovosť vo výške 5.600,- € tak, že 05.05.2010 na stretnutí pred U. P. v T. predložil poškodenému T. P. Zmluvu o pôžičke z toho istého dňa, v ktorej ako veriteľ fungoval poškodený T. P. a ako dlžník spoločnosť E. H. s.r.o., predmetom ktorej bolo poskytnutie finančnej pôžičky vo výške 5.600,- € v prospech spoločnosti E. H. s.r.o., pričom následne bolo zistené, že na tejto zmluve sfaľšoval podpis oprávnenej osoby konajúcej v mene spoločnosti E. H. s.r.o. a túto uzavrel s poškodeným napriek tomu, že vedel, že nemá oprávnenie konať v mene tejto spoločnosti a finančné prostriedky, ktoré boli poskytnuté z tejto zmluvy nie sú určené pre spoločnosť E. H. s.r.o., ale pre jeho potrebu, pričom tieto si už od počiatku po vyplatení chcel v celej výške ponechať pre vlastnú potrebu a neodovzdať spoločnosti E. H. s.r.o. a Zmluva o pôžičke slúžila len ako prostriedkov na vylákvanie týchto finančných prostriedkov od poškodeného, čím poškodenému T. P. spôsobil škodu vo výške 5.600,- €.

Za to mu bol podľa § 221 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zákona súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote v zmysle § 309 ods. 1 Tr. poriadku odvolanie obžalovaný E. W..

Odvolanie obžalovaného smerujúce proti výroku o vine, ako aj proti výroku o treste, bolo odôvodnené samostatným podaním obhajcu obžalovaného. V písomných dôvodoch odvolania obžalovaný uvádza,

že nebolo jednoznačne a bez pochyb preukázané, že poškodený poskytol finančné prostriedky v sume 5.600,-€ obžalovanému, teda, že sa skutok vôbec stal. Súčasne nebol preukázaný úmysel obžalovaného uviesť poškodeného do omylu.

Z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní nebolo podľa odvolateľa jednoznačne preukázané, že poškodený obžalovanému vôbec predmetnú sumu poskytol. Proti výpovedi poškodeného stojí výpoveď obžalovaného, pričom vzhľadom na zmeny vo výpovediach poškodeného v prípravnom konaní, je prijateľnejšia verzia obžalovaného.

Za predpokladu, že by súd aj mal za preukázané odovzdanie peňazí, je na mieste skúmať otázku, či obžalovaný uviedol poškodeného do omylu svojim úmyselným konaním. Vzhľadom k tomu, že poškodený predtým počas dlhšieho obdobia požičiaval obžalovanému peniaze v nemalých sumách, nemala zmluva o pôžičke rozhodujúci význam na rozhodnutie poškodeného. Zjednodušene povedané, poškodený by obžalovanému požičal peniaze znovu aj bez zmluvy. Koniec koncov, požičiavanie peňazí komukoľvek za vysoký úrok bolo zrejme „predmetom podnikania“ poškodeného. Poškodený žiadnym spôsobom ani neskúmal realnosť vrátenia poskytnutej pôžičky. Za takejto situácie ani nemožno hovoriť o uvedení do omylu, čo je nevyhnutným predpokladom naplnenia skutkovej podstaty prečinu podvodu.

Vzhľadom na uvedené dôvody navrhol obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku zrušiť napadnutý rozsudok okresného súdu a vrátiť vec na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Prokurátor vo svojom vyjadrení k dôvodom odvolania obžalovaného označil napadnutý rozsudok za správny a zákonný, vrátane uloženého trestu.

Verziu obžalovaného považuje prokurátor s ohľadom na ostatné vykonané dôkazy za neprijateľnú a odporujúcu zásade rozumnej úvahy. Za situácie, ktorá bola zistená ohľadom „lístočkov“, sa javí byť nelogickým tvrdenie obžalovaného, že zmluva o pôžičke bola v podstate len fingovaným záväzkom a bola vystavená len ako potvrdenie a záruka predchádzajúcich dlhov obžalovaného. Podvodný úmysel obžalovaného vyplýva najmä z toho, že zmluva bola uzavretá v mene spoločnosti E. H. s.r.o. opatrená pečiatkou spoločnosti a podpisom odlišným od podpisu obžalovaného, čo vyvolalo omyl poškodeného pri poskytovaní finančných prostriedkov.

Prokurátor navrhol vzhľadom na uvedené argumenty odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Bratislave v intenciách § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadal len v tom prípade, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. V rámci tohto postupu zistil odvolací súd, že skutkové zistenia okresného súdu sú nejasné a neúplné, okresný súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a vo veci rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu predčasne.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Okresný súd sa dôsledne neriadil vyššie citovanými ustanoveniami, dopustil sa podstatných chýb konania, ktoré predchádzali napadnutým výrokom rozsudku a ktoré spôsobili nesprávnosť rozsudku

a zároveň rozhodol predčasne na základe nejasných a neúplných skutkových zistení, pričom sa nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu zistil nasledovné:

Obžalovaný E. W. je na podklade obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava I zo dňa 20.07.2012 trestne stíhaný pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona na skutkovom základe uvedenom v citovanej obžalobe.

Na hlavnom pojednávaní vykonal súd prvého stupňa dokazovanie výsluchom obžalovaného, svedkov T. P., H. E. a prečítaním listinných dôkazov obsiahnutých v spise.

Obžalovanému je kladené za vinu, že pod zámienkou pôžičky pre spoločnosť E. H., s.r.o., vylákal od poškodeného T. P. finančnú hotovosť vo výške 5.600,- Eur tak, že 05.05.2010 na stretnutí pred Hotelom P. v T. predložil poškodenému T. P. zmluvu o pôžičke z toho istého dňa, v ktorej ako veriteľ figuroval poškodený T. P. a ako dlžník spoločnosť E. H., s.r.o., predmetom ktorej bolo poskytnutie finančnej pôžičky vo výške 5.600,- Eur v prospech spoločnosti E. H., s.r.o., pričom následne bolo zistené, že na tejto zmluve sfaľšoval podpis oprávnenej osoby konajúcej v mene spoločnosti E. H., s.r.o., a túto uzavrel s poškodeným napriek tomu, že vedel, že nemá oprávnenie konať v mene tejto spoločnosti a finančné prostriedky, ktoré boli poskytnuté z tejto zmluvy nie sú určené pre spoločnosť E. H., s.r.o. ale pre jeho potreby, pričom tieto si už od počiatku po vyplatení chcel v celej výške ponechať pre vlastnú potrebu a neodovzdať spoločnosti E. H., s.r.o. a zmluva o pôžičke slúžila len ako prostriedok na vylákatie týchto finančných prostriedkov od poškodeného, čím poškodenému T. P. spôsobil škodu vo výške 5.600,- Eur,

Dokazovanie v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní nebolo vykonané v dostatočnom rozsahu a dôsledne tak, aby umožnilo dospieť k presvedčivým a jednoznačným záverom, predovšetkým v otázke viny a následne i právnej kvalifikácie. Navyše, tak ako na to správne poukazuje vo svojom odvolaní obžalovaný, nie je jednoznačne dokázané, že poškodený uvedenú čiastku obžalovanému vôbec poskytol.

Obžalovaný aj poškodený sa zhodujú v tom, že už niekoľko rokov poškodený T. P. požičiaval obžalovanému vyššie čiastky peňazí, pričom pôžičky boli vždy úročené. V ostatných podstatných bodoch, ktoré majú kľúčový význam pri objasňovaní skutku, sa už výpovede obžalovaného a poškodeného nezhodujú a každý z nich ponúka vlastnú verziu priebehu skutkového deja.

Nakoľko obžalovaný väčšinou nedokázal načas peniaze aj s úrokmi vrátiť, vždy si od poškodeného požičal ďalšiu sumu, aby splácal úroky a takto sa postupne dostal do situácie, keď poškodenému mesačne zaplatil približne 100.000,-Sk na úrokoch. Začiatkom roku 2010 začal poškodený na obžalovaného tlačiť, že potrebuje nejaké záruky a papier na to, že mu obžalovaný dlhuje peniaze a nakoľko to obžalovaný už nedokázal zvládať, vymysleli zmluvu o pôžičke. P. potreboval túto zmluvu iba na to, aby mal doklad, že obžalovaný mu dlhuje peniaze. Podľa obžalovaného tvrdil poškodený aj to, že on E. pozná a touto zmluvou si zabezpečí, aby boli peniaze, ktoré mali byť vyplatené obžalovanému firmou, pre ktorú pracoval, vyplatené priamo jemu.

Obžalovaný našiel zmluvu v počítači v práci, bolo v nej uvedené, že dlžníkom je spoločnosť E. H. s.r.o. a údaje o veriteľovi tam doplnil sám, priamo v aute pred hotelom P. za prítomnosti poškodeného. Poškodený tvrdil, že takáto zmluva mu stačí, že bude obžalovaného naháňať zamestnávateľ. K odovzdaniu peňazí nedošlo a obžalovaný na základe tejto zmluvy od poškodeného žiadne peniaze nedostal. Obžalovaný rovnako v prípravnom konaní a tiež v konaní pred súdom zhodne uvádzal, že poškodený mal vedomosť o tom, že obžalovaný firmu E. nezastupuje, poznal E. a vedel, že obžalovaný pre jeho spoločnosť pracuje iba na základe živnosti.

Poškodený na rozdiel od obžalovaného E. W. pred súdom vypovedal, že obžalovanému poskytol 5.600,-€, ktoré potrebovala spoločnosť E. H., teda pán E. na nejakú reklamu. Pôvodne chcel zavolať E., ale obžalovaný mu to nedovolil. Poškodený v zásade súhlasil, iba požadoval nejaký doklad. Tým mala byť zmluva o pôžičke. Peniaze v uvedenej výške dal obžalovanému do ruky a obžalovaný mu z nich vrátil 500,-€. Poškodený si peniaze od E. nepýtal, E. sa sám ozval a povedal, že chce mať všetko v poriadku a 5.600,-€ mu vrátil.

Poškodený H. E. uviedol, že o pôžičke sa dozvedel od T. P., ktorý ho kontaktoval a chcel vrátiť požičané peniaze. Stretli sa osobne a vtedy mu P. ukázal zmluvu o pôžičke na približne 5.000,-, 6.000,-€. Zmluva bola vypísaná na spoločnosť E. H., ktorej bol vtedy konateľom. V tomto období začali do firmy chodiť aj divní ľudia, z ktorých mal strach. Na radu právnika sa rozhodol za spoločnosť tieto peniaze vrátiť a uskutočnilo sa to u notára, kde o tom spisali aj zápisnicu.

Z listinných dôkazov je potrebné poukázať najmä na zmluvu o pôžičke zo dňa 05.05.2010, uzavretú medzi poškodeným T. P. a spoločnosťou E. H. s.r.o. T..

Vychádzajúc z dôkaznej situácie, ktorá spočíva najmä na výpovediach obžalovaného a poškodených, je podľa názoru odvolacieho súdu záver o naplnení obligatórnych znakov skutkovej podstaty prečinu podvodu, ktorého sa mal voči T. P. dopustiť obžalovaný E. W., predčasný.

Doteraz vykonané dôkazy ponúkajú nejasný a rozporuplný obraz o priebehu skutku. Po ukončení prípravného konania a rovnako aj po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní, je dôkazná situácia identická, pričom existujú popri sebe dve verzie o tom, prečo došlo vlastne k podpisu zmluvy o pôžičke a tiež dve verzie o tom, či došlo k odovzdaniu peňazí poškodeným P. a k ich prevzatíu obžalovaným. Ide pritom o dve najdôležitejšie otázky, ktoré je nevyhnutné jednoznačne zodpovedať, aby bolo možné viesť vôbec úvahy o tom, či došlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty prečinu podvodu podľa § 221 Tr. zákona.

V tomto štádiu konania možno s istotou konštatovať iba to, že medzi obžalovaným a poškodeným T. P. dlhú dobu existoval vzťah postavený na tom, že obžalovaný si od neho požičiaval rôznu čiastku peňazí, ktoré postupne nedokázal včas splácať, v dôsledku čoho sa mu stále navyšovali úroky a táto situácia bola čím ďalej pre obžalovaného viac a viac neúnosnou. Nepochybne je preukázané aj to, že obžalovaný s poškodeným spisali zmluvu o pôžičke, ktorá je obsiahnutá v spisovom materiáli a na jej podklade malo dôjsť k poskytnutiu čiastky 5.600,-€ v prospech obžalovaného. Z obsahu zmluvy, ako aj z výpovedi oboch aktérov je zrejmé, že obžalovaný podpísal túto zmluvu ako osoba konajúca v mene spoločnosti E. H. s.r.o. Potvrdenými vykonanými dôkazmi je aj fakt, že poškodený T. P. dostal čiastku 5.600,- € späť a bola mu vyplatená H. E. ako zástupcom spoločnosti E. H. s.r.o. dňa 09.11.2010. Neobjasnenými však zostali viaceré významné skutočnosti, najmä či došlo k odovzdaniu peňazí obžalovanému, či poškodený mal vedomosť o tom, že obžalovaný spomínanú spoločnosť nemôže zastupovať, pretože v rámci svojej živnosti pre nich iba vykonáva určitú prácu a nezastáva pozíciu štatutárneho orgánu ani inej osoby oprávnenej konať v jej mene. Zjednodušene povedané nevyriešenou zostala otázka, ktorá z ponúknutých verzií (verzia obžalovaného alebo poškodeného T. P.) je akceptovateľná a podporená inými vo veci vykonanými dôkazmi.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku konštatoval, že obžalovaný je zo spáchania skutku usvedčovaný výpoveďou T. P. bez toho, aby uviedol ďalší dôkaz, ktorý jeho výpoveď podporuje a nevzal vôbec do úvahy výpoveď obžalovaného, ktorá sa zásadným spôsobom odlišuje od výpovede poškodeného T. P. a ich verzie sa navzájom vylučujú. Odvolaciemu súdu nie je vôbec zrejmé, akými úvahami bol súd prvého stupňa vedený, keď dospel k záveru o uznaní viny obžalovaného, pretože odôvodnenie napadnutého rozsudku takéto úvahy neobsahuje. Takisto z neho nevyplýva, ako sa súd vysporiadal s existujúcimi rozpormi, prečo nevykonal konfrontáciu medzi obžalovaným a poškodeným. Nepostrehol ani to, že existujú čiastočné rozpory aj medzi výpoveďou oboch poškodených, pretože T. P. tvrdí, že vrátenie peňazí inicioval H. E. a ten tvrdí presný opak.

Po preskúmaní veci odvolacím súdom, vychádzajúc pritom z dôvodov odvolania obžalovaného, nie je možné v žiadnom prípade akceptovať, že dokazovanie, ktoré bolo doposiaľ vo veci vykonané, poskytuje dostatočný podklad pre prijatie záveru o vine obžalovaného. Odôvodnenie napadnutého rozsudku iba cituje výpovede poškodených a obžalovaného, ale neprináša žiadne vysvetlenia, absentujú v ňom vyhodnotenia dôkazov vo vzájomnej súvislosti a odôvodnenie nenaznačuje, akými úvahami bol okresný súd vedený, keď prijal rozhodnutie o vine .

Je preto nutné zdôrazniť, že okresný súd dôsledne nerešpektoval ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. poriadku, ktoré určuje náležitosti odôvodnenia rozsudku. Vychádzajúc z citovaného ustanovenia musí byť z odôvodnenia rozsudku zrejmé, akými úvahami sa súd spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov,

najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé ako sa súd vyrovnal s obhajobou a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.

Odôvodnenie rozsudku okresného súdu z dôvodov, ktoré už boli naznačené v predchádzajúcej časti tohto rozhodnutia, uvedeným zákonným kritériám v žiadnom prípade nevyhovuje.

Vychádzajúc z úvah, ktoré sú vyššie uvedené, krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vrátil vec súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie. V novom konaní bude potrebné, aby súd prvého stupňa zameral svoju pozornosť na dôsledné objasnenie doposiaľ sporných okolností skutku, ktoré boli už vyššie konkretizované, vykonal opätovne výsluch obžalovaného a poškodeného T. P.. Za predpokladu, že tieto osoby zotrvajú na svojich pôvodných výpovediach, je potrebné vykonať vo veci konfrontáciu a pokúsiť sa tak odstrániť existujúce rozpory a tým aj zistiť skutočnosti, ktorých objasnenie je nevyhnutné pre skúmanie či došlo konaním obžalovaného E. W. k naplneniu všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu podvodu. Potrebné je skúmať najmä otázku, či bol T. P. uvedený obžalovaným do omylu a či mu bola týmto postupom spôsobená škoda.

Až po tomto doplnení dokazovania bude možné objektívne a spravodlivo zhodnotiť bezprostredné a aj sprostredkované dôkazy, posúdiť kvalitu listinných dôkazov a následne vo veci rozhodnúť. Je potrebné dôslednejšie sa zaoberať aj obranou obžalovaného a v odôvodnení rozhodnutia sa náležite vysporiadať s jednotlivými dôkazmi a uviesť, akými právnymi úvahami sa súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.

Z týchto dôvodov krajský súd po zrušení napadnutého rozhodnutia vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Poučenie:

: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny

opravný prostriedok.